

12. Hukuk Dairesi 2012/26295 E. , 2013/4039 K.

•

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Antalya 2. İcra Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 26/06/2012

NUMARASI : 2012/457-2012/617

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizen tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

Borçlu, alacaklı tarafından aleyhine başlatılan kambyo senetlerine özgü haciz yolu ile takipte, ödeme emrinin kendisine tebliğinden itibaren 5 günlük yasal süre içerisinde icra mahkemesine başvurarak, senedin teminat senedi olduğu kambyo vasfında olmadığını ileri sürerek icra takibinin iptalini talep etmiştir.

Mahkemece; takip dayanağı olan bonoda "ev içindir" ibaresinin yazılı olması nedeniyle alacağın tahsilinin yargılamayı gerektirdiği" gerekçesiyle davacının borca itirazının kabulü ile icra takibinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Bütün mücerret alacaklarda olduğu gibi kambyo senedi alacağı da kural olarak uygun bir asıl borç ilişkisine, bir illi ilişkiye dayanır. Bir kambyo senedi düzenleyip veren ve bu senedi alan herkes, bütün hukuki işlemlerin yapılmasına temel teşkil eden bir gayeye ulaşmak istemektedir. İşte bu gaye bir kambyo senedinde mündemiç hakkın doğumu ve devri açısından hukuki sebebi teşkil eder. Kambyo senedi düzenlenmesi dolayısıyla ortaya çıkan ilişki "kambyo ilişkisi" ismiyle anılmaktadır. Kambyo senedi vermek suretiyle borç altına giren borçlu "kambyo taahhüdü"nde bulunmuş olur. Kambyo ilişkisinin altında esas itibariyle bir asıl/temel borç ilişkisi vardır. Kambyo senedinden kaynaklanan talebin geçerliliği, temel ilişkiden kaynaklanan temel talebin ve bununla ilgili olarak taraflar arasında varılmış amaca ilişkin mutabakatın geçerliliğinden tamamen bağımsızdır. Kambyo senedinden doğan talep hakkına kambyo hukuku, temel talebe ise, bu talebin ait olduğu hukuk kuralları uygulanır.

Bu genel açıklamadan sonra hemen belirtmek gerekirken; bono, ödeme vaadi niteliğinde bir kambyo senedir. Bu nedenle bonoyu düzenleyen, asıl borçlu durumundadır (TTK.m. 691/1).

Bonoda şekil şartları TTK'nun 688.maddesinde sayılmıştır. Bunlar; "Bono" yada "emre muharrer senet" ibaresi, kayıtsız şartsız muayyen bir bedeli ödeme vaadi, vade, ödeme yeri, lehtar, keşide yeri ve tarihi, keşidecinin imzasıdır. Zorunlu şartlardan biri eksik olduğu takdirde, senedin bono niteliği kaybolur.

Bunlardan vade ve ödeme yeri esaslı şekil şartlarından değildir. Sayılan zorunlu şekil şartlarının yanında seçimlik şartlar da vardır. Bonoya isteğe bağlı olarak, faiz, bedelin nakden yada malen alındığı veya yetkili mahkemekayıtları da konabilir.

Yerleşik Yargıtay İçtihatlarında ve öğretide de kabul edildiği gibi, bonolara özgü seçimlik unsurlardan biri de, temel borç ilişkisinden kaynaklanan borcun dayandığı nedenin gösterilmesine yönelik "bedel kaydı"dır. Yinelemek gerekirse "bedel kaydı" kambyo senedinin ihtiyari kayıtlarındandır. Bu kayıt keşidecinin (borçlunun), senedin lehtarından (alacaklıdan) karşı edayı aldığını ispata yarar. Aslında kambyo senetleri hukuku yönünden bu kayıtların bir anlamı ve önemi yoktur. Çünkü, kambyo senedinin düzenlenmesiyle, mücerret bir borç ilişkisi yaratılmaktadır. Bu nedenle de karşı edimin elde edilip edilmediğinin önemi de bulunmamaktadır. Temel borç ilişkisinin bir sözcükle senede yansıtılması şeklinde ortaya çıkan bedel kaydının, varlığı ya da yokluğu senedin bono niteliğini etkilemez. Bedel kayıtları daha çok keşideci ile lehtar arasındaki iç ilişki yönünden ve ispat konusunda önem taşır. Kişisel def'i nedenlerinin varlığının kanıtlanmasını kolaylaştırır (HGK 2003/19-781 E, 2003/768 K.). Bonoda ki "ev içindir" ibaresi malen kaydı gibi bir bedel kayıdır.

Bu durumda senette "ev içindir" ibaresinin bulunması, T.T.K.'nın 688. maddesi uyarınca, bono niteliğini etkilemeyeceğinden takip dayanağı bono yasal unsurları içeren kambyo senedi vasfındadır. Borçlu itirazının reddi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Alacaklının temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (BOZULMASINA), ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 14/02/2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.

